

РАЗГОВОР ПРЕДИ КОНЦЕРТА

Тази вечер симфоничният оркестър на Русенската филхармония ще изнесе своя втори концерт в рамките на XIV международен фестивал Мартенски музикални дни. Пред диригентския пулт, съсредоточен и развълнуван, ще застане Румен Байраков. Публиката вече го обича — от началото на този сезон той свързва творческия си път с нашия оркестър, с музикалните традиции и изяви на Русе.

— Тук се чувствам много добре — сподели младият диригент и в интонация, поглед, жест откривам искреността на това уверение. — Моят лич на подготовка за Мартенските музикални дни започна отдалеч, още от Зимните музикални вечери. Те поставиха пред нашия колектив интересни творчески задачи, помогнаха ни да съсредоточим внимание то си върху отделни страни на изгългилелското майсторство, бяха една генерална репетиция преди толкова отговорния таггодишен фестивал, посветен на 30-годишния юбилей на Социалистическата революция.

Дори стените говорят, че това е дом на артисти. Големи афиши съобщават за концерти, за които на доманините е приятно да си припомнят. Свързугата на диригента, з. а. Валентина Александрова, солистка в

Пловдивската опера, мило ни каня с кафе.

— Много бих се радвала, ако отново лея пред русенската публика, която е толкова сърдечна. След концерта по време на Зимните музикални вечери, къде то изпълних две арии из „Сътворението на света“ и една от „Годишните време на“ на Хайдн, у нас се роди идеята да направим един рецитал. Какъв точно — това ще бъде малката ни тайна.

Любопитствам кога е започнало тяхното творческо сътрудничество, обещаващо много приятни изненади за почитателите на музикалното изкуство.

— Не бях още завършил консерваторията, където учех в класа на Константин Илиев — разказва Румен Байраков. — когато ме назначиха диригент в Пловдивската опера. Първата ми творческа задача беше „Травиата“. С вътрешен страх и неувереност се подготвих за трудното изпитание, но моят учител ме окуражи, като ми каза, че мога и трябва да се опира изцяло на много талантливата, умна, чувствителна Валентина Александрова. Тя пееше в централната партия — ролята на Виолета. Така и направих.

Онези, които са имали вече възможност да се срещнат в концертната зала с младия диригент, сигурно са били приятно изненадани, че той дирижи-

ра уверено, вдъхновено без помощта на партитурата. За него строгите нотни знаци са се превърнали в музика, изпълваща мисълта, сърцето, музика, с която живее и която живее вече неповторима, изумителна, очароваща.

Ден след ден е търсил Байраков своя жест, раздиференцирал е скритата същност в творчеството на големите музиканти, за да можем да кажем днес, че е оформил свой стил, има свой образ. Дълги дни на упорита работа, на не помалко упорито търсене.

— Направя запис на концерта, пусна го сутринта и добротото ми настроение и удовлетворение се изпаряват — споделя той. — Изведнъж проличават всички грешки, човек вижда недо статъците си, някои неща му се откриват по нов начин. И почвам работа отново. На концерта всичко изглежда по-иначе. Диригентът, особено добрият, артистичният, влияе на слушателите с жестовете, с присъствието си, с личното обаяние, и слушателът допълва, без да иска, музиката. Но на записа липсва визуалната представа и цдом си достатъчно искрен със себе си, независимо от аплодисментите и похвалите след концерта, не можеш да не отчетеш слабостите си.

— Питате ме какво съм научил от Константин Илиев — продължи Румен

Байраков. — Какво може да ви даде един авторитет, ще ви отговоря кратко аз. Всичко! К. Илиев е цяла школа за оркестровния диригент не само в чисто професионално отношение, а и в живота. Имах щастие то да срещна един човек, който ми отвори очите за литературата, музиката, философията, който ми откри нови светове.

На един от окончателните афиши с едни букви е написано името на Алипи Найденов — повод да запитам за общата работа на двамата диригенти с русенския симфоничен оркестър. Съмисленици, другари от години. И за да насити с конкретен смисъл лаконичния отговор, моят събеседник разказва епизоди от престоя си през 1966—67 година в Италия, където заедно с Алипи Найденов е специализирал в Римската консерватория. Санта Чечилия при известния диригент Франко Феррара.

Вечерта, когато русенският симфоничен оркестър под диригентството на Алипи Найденов откри XIV Мартенски музикални дни, Румен Байраков слушаше в ложата напрегнат, вълнен, съпреживяваше всяка фраза, така, както сигурно ще съпреживява тази вечер второто сериозно изпитание за нашия оркестър самият Алипи Найденов.

Виолета РАДЕВА